ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 123, Aralık 2021, s. 280-296

ISSN: 2148-2489 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.54155>

Yayın Geliş Tarihi / Article Arrival Date
10.11.2021

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date
29.12.2021

Dr. Beyhan BAYRAK
Bursa Uludağ Üniversitesi
kalkanbeyhan@hotmail.com
Orcid: 0000-0001-7428-936X

GEORGE S. COUNTS'UN SOSYAL YENİDEN YAPILANDIRMACI ANLAYIŞINDA TOPLUM, EĞİTİM VE KÜLTÜR İLİŞKİSİ

Öz

Bu çalışmada, Counts'un sosyal yapılandırmacı eğitim anlayışı çerçevesinde toplum, eğitim ve kültür ilişkisine yönelik düşünceleri incelenmiştir. Counts, yaşadığı dönemde toplumsal değişimlerin hızlı bir şekilde gerçekleştiğini ve bu değişimle birlikte toplumsal düzen sağlamanın önemli bir görev olduğunu düşünmektedir. Özellikle bilim, teknoloji ve endüstri alanlarındaki değişimlerle birlikte bireyselliğin geride kaldığı ve halkın genelinin çıkarını gözetten bir özgürlük anlayışının hâkim olduğu bir düzen oluşmalıdır. Arzu edilen hâkimiyet için de demokrasi sağlam bir ekonomik temele dayandırılmalıdır. Böylesi bir temellendirmeye toplum, ekonomik olarak rahat bir yaşam sürecektir ve daha sonra medeniyetin ilerlemesi için çalışmaya başlayacaktır. Counts'un talep ettiği sosyal ve ekonomik dönüşüm, teknolojiyi kontrol etmeye ve tüm ulusal kaynakların halkın kontrolü altında olduğu bir kolektivist demokrasi biçimini ilerletmeye dayanmaktadır. Sivil hak ve özgürlükleri korumaya ilişkin demokratik mirasla birleşen bu unsurlar hayatı, özgürlüğü ve mutluluk arayışını sağlamak için adalete, insani değere ve güzelliğe dayalı daha iyi bir medeniyetin anayasal garantileridir. Dolayısıyla Amerikan toplumunu, demokrasinin ayakta kalması için çaresizce değişime ihtiyaç duyan bir topluluk olarak görmektedir. Counts'a göre, arzu edilen değişimi gerçekleştirecek güç öncelikle insanlarda ve daha sonra toplumu oluşturan, toplumsal düzeni sağlama görevi yüklenen farklı alanlardaki kurumlarda olmalıdır. Eğitim, bu kurumlar içerisinde önemli bir yere sahiptir ve sosyal düzene giden yolu açabilecek bir güce sahiptir. Bu bağlamda eğitim, toplumsal olaylarla

doğrudan ve uyumlu bir şekilde karşı karşıya gelmeli, tüm katı gerçekliği içinde yaşamla yüzleşmeli, toplulukla doğal bir ilişki kurmalı, gerçekçi ve kapsamlı bir refah teorisi geliştirmelidir. Ayrıca hayatın kendisi olan eğitim, yeni nesillerin, çağlarına uygun olarak düzenlenen demokratik duyguları ve kültürel değerleri benimsemelerine yardımcı olmalıdır.

Anahtar kelimeler: Eğitim Felsefesi, Yeni Dünya Düzeni, Demokrasi, Toplum, Eğitim, Kültür

THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIETY, EDUCATION AND CULTURE IN GEORGE S. COUNTS'S SOCIAL RECONSTRUCTIVE UNDERSTANDING

Abstract

In this study, Counts' thoughts on the relationship between society, education and culture were examined within the framework of social constructivist education. Counts thinks that social changes took place rapidly during his lifetime and that it is an important task to maintain social order with this change. Especially with the changes in the fields of science, technology and industry, an order should be formed in which individuality is left behind and an understanding of freedom that protects the interests of the general public is dominant. For the desired dominance, democracy must be based on a solid economic foundation. With such a foundation, the society will lead an economically comfortable life and then begin to work for the advancement of civilization. The social and economic transformation demanded by the Counts is based on controlling technology and advancing a form of collectivist democracy in which all national resources are under the control of the people. Combined with the democratic legacy of protecting civil rights and liberties, these elements are constitutional guarantees of a better civilization based on justice, human value and beauty to ensure life, freedom and the pursuit of happiness. Therefore, he sees American society as a community in desperate need of change for democracy to survive. According to Counts, the power to bring about the desired change should be primarily in the people and then in the institutions in different fields that make up the society and are charged with maintaining the social order. Education has an important place among these institutions and has the power to open the way to social order. In this context, education should confront social events directly and harmoniously, face life in all its solid reality, establish a natural relationship with the community, and develop a realistic and comprehensive theory of welfare. In addition, education, which is life itself, should help the new generations to adopt democratic feelings and cultural values organized in accordance with their age.

Keywords: Educational Philosophy, New World Order, Democracy, Society, Education, Culture

GİRİŞ

Bir eğitimci olan George Sylvester Counts (9 Aralık 1889 - 10 Kasım 1974), “Sosyal Yeniden Yapılanma” kuramını yaşama geçirmiştir. Counts, yaşadığı dönemde Amerika sınırındaki coğrafi kapalılığa şahit olmuş ve yeni sınırların oluşumu için sürekli değişen sosyal

kurumlara ve insan düşüncelerine ihtiyacın olduğunu belirtmiştir. Şikago Üniversitesi'nde 1916 yılında doktor ünvanını alan Counts, toplumsal kuramını eğitim konularına uygulamıştır. Columbia Üniversitesi Öğretmenler Koleji'nde eğitim profesörlüğü, Amerikan Öğretmenler Federasyonu ile New York'un Liberal Parti başkanlığını üstlenmiş ve sivil özgürlüklerin savunucusu olmuştur. Ayrıca Sovyet kültürü ve eğitimine ilişkin incelemelerde bulunmuş ve elde ettiği bilgilerle adını duyurmuştur (Gutek, 2014, s. 341). Böylelikle, yirminci yüzyılın ilk yarısında Amerikan eğitiminin şekillenmesine yardımcı olan, sosyal ve felsefi fikirleri formüle eden saygın ve tanınmış eğitimcilerden biri olmuştur.

Counts, çalışmalarında öncelikli olarak toplumsal değişimler üzerinde yoğunlaşmıştır. Özellikle yaşadığı çağda bilimsel ve teknolojik gelişmeler ön plandadır ve bu gelişmeler doğru kullanıldığı zaman çağdaş medeniyetler ortaya çıkacaktır. Bu gelişmeler, endüstriyel anlamda ilerlemeleri de sağlayacak ve halk ekonomik olarak rahatlayacaktır. Böylelikle, bireysel değil halkın genelini kapsayan demokrasi, ekonomik alanda gelişmiş ülkelerde kendini daha fazla geliştirecektir. Ancak bu gelişmeler, halkın değil bireyin çıkarına yönelik kullanıldığı zaman toplumsal anlamda eşitsizlikler ortaya çıkacaktır. Belirli bir süre sonra, toplumsal sorunlar ortaya çıkmaya başlayacaktır. Bu sorunların çözümü için de devreye insanlar ve toplumsal kurumlar girecektir. Counts, "Dare the School Build a New Social Order? (Okul Yeni Bir Toplumsal Düzen Yaratabilir mi?)" adlı eserinde okulun toplumsal değişimde alacağı rolü incelemiş ve eğitimcilere toplumsal problemlerin çözümü hakkında yol göstermiştir. Ayrıca eğitimcilere, kültürü sorgulamaları ve ortaya çıkan teknolojik eğilimler ışığında demokratik ahlaka dayanan sosyal güçler ve gruplarla birleşmeleri yönünde önerilerde bulunmuştur. Aynı zamanda, Counts diğer eserlerinde de toplumsal düzen üzerine yoğunlaşmış ve toplum, eğitim ve kültür ilişkisini irdelemiştir.

Bu çalışmadaki amaç, Counts'un topluma (toplumsal değişim, toplumsal düzen, demokrasi vs.), eğitime ve kültüre yönelik düşüncelerini analiz etmek ve yapılandırmacı eğitim anlayışı çerçevesinde bu kavramların birbirleriyle olan ilişkilerini belirlemektir. Bu doğrultuda çalışmada, öncelikli olarak Counts'un toplum, toplumsal değişim, demokrasi ve toplumsal düzen üzerindeki fikirleri analiz edilmiştir. Daha sonra mevcut eğitim anlayışlarına yönelik eleştirileri ele alınmış ve savunduğu yapılandırmacı eğitim anlayışına yönelik bilgi verilmiştir. Son olarak ise yeni dünya düzenine uygun toplum, eğitim ve kültür ilişkisi irdelenmiştir.

1. Toplumsal Değişim ve Yeni Dünya Düzeni

Counts'a göre, toplumsal değişimin hızlı ve yoğun olduğu bir çağda yaşıyoruz. Yaşanılan değişim sürecinde bilim, teknoloji ve endüstri üzerine kurulmuş, olağanüstü güçte sahip olan ve dünyayı hızla büyük toplum haline getiren bir medeniyetin yükselişi gerçekleşmektedir. Artık eski kırsal, tarıma dayalı, yöresel topluluğun yerini çok daha karmaşık, endüstrileşmiş, bilimsel ve teknolojik bir toplum almıştır. Teknolojik değişimlerin etkisiyle kırsal ve tarımsal topluluk niteliklerini kaybeden toplum, yapısal ve işlevsel bakımdan farklılıklar gösteren bir kitle toplumu haline gelmiştir. Yaşamın ekonomik, toplumsal, siyasal, dinsel ve estetik alanları da eski kalıplarını kırmış ve bu hızlı değişimden etkilenmiştir (Counts, 1932, s. 31).

Modern teknolojinin, mevcut gelişme düzeyine uygun ve tam olarak kullanılmasıyla birlikte bolluk çağını başlatacak, herkesin hayatını güvence altına alacak ve yoksulluğu azaltacak gücün insanların elinde olduğunu belirtir (Counts, 1932, s. 36). Ancak 20. yüzyılda yaşanan değişimlerle birlikte insanlar doğaya egemen olmaya çalışmış ve çağın itibarını elde

etme arzusuna kapılmışlardır. Böylesi bir değişimle birlikte insanlar ve toplumlar zamanla şüphe ve karamsarlığa düşmüştür. Dolayısıyla dünyada yaşanan değişimler ve gerginlikler, toplumsal anlamda büyük krizleri yaratmıştır. Bireylerin her alanda meydana gelen değişim süreçlerini düzenleme ve onlarla başa çıkma noktasında hazır olmamaları da krizlerin artmasına neden olmuştur. Yaşanılan kriz, değişim çok boyutlu olduğu zaman şiddetini arttırmaktadır ve herhangi bir alandaki değişiklikler değişimi hızlandırıp, yaşamın başka alanlarındaki krizlerin şiddetlenmesine yol açmaktadır.

Sanayileşmeyle birlikte ortaya çıkan yeni toplum düzeninin gündeme getirdiği ve insanların çözmek zorunda kaldığı bir takım sorunların var olduğunu belirtir. Bunlar içerisinde en önemlisi, gün geçtikçe büyüyen zenginliklerin, rakipsiz endüstriyel ekipmanların, bilim ve teknolojinin kimin çıkarına ve hangi amaçlarla kullanılacağı sorunudur. Counts'a göre, demokratik gelenek ışığında sorunun tek bir cevabı olabilir: *bu kaynakların tümünün, büyük kitlelerin refahının artırılmasına adanmasıdır* (Counts, 1932, s. 43). Tarihsel gelişim içerisinde demokrasiyi öncelikli olarak sade bir tarımsal düzenin ve özgür toprağın ürünü olarak görürken, bugün ise yeni, garip ve yakın entegre sanayi ekonomisiyle çatışma halinde olan bir ürün olarak görmektedir (Counts, 1932: 42). Çeşitli sanayi kurumlarında çalışan insanlar ekonomik eşitsizliğe ve sınıf ayrımına uğradığında kurumlarına olan güvenlerini yitirirler. Yaşanılan bu durum insanların derin bir güvensizlik, hayal kırıklığı, endişe ve korku duygusunu yaşamalarına neden olur (Counts, 1946, s. 7). Demokratik gelenek, ekonomik güçlere başarılı bir saldırı düzenlemedikçe ve yürütemedikçe, sistemin yıkılması kaçınılmazdır. Bu bağlamda, demokrasinin ayakta kalması için yeni bir ekonomik temel aranmalıdır. Geleneksel demokrasi, hem tarımda hem de sanayide küçük ölçekli üretime, sermayeye ve doğal kaynaklardaki mülkiyet haklarının yayılmasına dayanmaktadır. Bu durumun kökenindeki itici güç, sınır ve özgür topraklardır. Sınırın kapanması, özgür toprağın tükenmesi, nüfusun artması ve büyük ölçekli üretimin gelişimi birlikte mülkiyetin temeli dönüştürülmüştür. Mülkiyet hakları endüstriyel toplumda yaygınlaştırılacaksa, doğal kaynaklar ve tüm önemli sermaye biçimlerinin kolektif olarak sahiplenilmesi gerekecektir (Counts, 1932, s. 45).

Counts'a göre, bilim ve teknoloji çağında demokratik bir toplumun nasıl biçim alacağı tam olarak bilinmemektedir. Bu noktada, iki şeyde ısrar edilmelidir: *birincisi*, teknolojinin zincirlerinden ve her tür özel ayrıcalığın egemenliğinden salıverilmesi; *ikincisi*, ortaya çıkan üretim ve dağıtım sisteminin doğrudan halk kitlelerine hizmet edecek şekilde yapılmasıdır. Demokratik geleneğin bu sınırlar içinde, evrilmesi ve özünde kolektivist bir model alması gerekmektedir. Belirtilen modelin oluşabilmesi için akla gelebilecek tek alternatif yol, demokrasinin son kalıntılarının terk edilmesi ve bazı modern feodalizm biçimlerinin içtenlikle benimsenmesidir. Burada önemli olan nokta, ekonomik sistemdeki temel değişikliklerin zorunlu olmasıdır (Counts, 1932, s. 46-47).

Bugünkü haliyle kapitalizmin, zalim ve insanlık dışı olduğu gibi aynı zamanda savurgan ve etkisiz olduğunu belirtir. Kapitalizm, toplumun gelecekteki ihtiyacı olan doğal kaynakları acımasızca kullanmış ve teknolojiyi çoğunluğun değil azınlığın çıkarına hizmet etmeye zorlamıştır. Bilim ve teknolojinin büyümesi ile birlikte cehaletin bilgiyle, rekabetin işbirliğiyle, güvenin dikkatli planlamayla ve özel kapitalizmin bir tür toplumsallaşmış ekonomi ile yer değiştirmesi gereken yeni bir çağ oluşmuştur. Bu çağda özgür toprak, uzak mesafeler, ekonomik bağımsızlık ve büyük ölçüde kendi kendini idame ettiren bir aile ekonomisi ne tarımda ne de sanayide sağlam bir temele sahip değildir. Ekonomik bağımsızlık, yalnızca halkımızın geleneklerinde varlığını sürdürmüş ve kendi kendine yeten aile ekonomisi, geniş bir toplumda

yutulmuştur. İktisadi kurumların yeniden inşa edilmesi ve sosyal ideallerin yaşamın gerçekleriyle uyum içinde olabilmesi süreci başlamıştır (Counts, 1932, s. 48).

Kendi kendine yeten aile ekonomisi ve işbirliğine dayalı ekonomi kolektivizmin iki biçimi arasındadır: biri özünde demokratik, diğeri ruhen feodaldır; biri halkın çıkarlarına, diğeri ayrıcalıklı bir sınıfın çıkarlarına adamıştır (Counts, 1932, s. 49). Ona göre, “*güvenli bir ekonomik temel olmadan özgürlük yalnızca bir kelimedir*” (Counts, 1932, s. 50). Yaşamımız maddi güvenlik ve bolluk konusunda güvence altına alınırsa, ekonomik endişelerden kurtulur ve enerjimiz kültürel ilerlemenin temel sorunlarıyla boğuşmak için özgürleşir. Bununla birlikte, mevcut koşullar altında, demokratik yaşam tarzının hiçbir savunucusu geleceği sakın bir şekilde göremez. Sanayi çağında demokrasi sağlanacaksa, güçlü sınıflar ayrıcalıklarını, kurumlarını derinden teslim etmeye ikna edilmelidir. Kökleri popüler önyargılardan kaynaklanacak şekilde değiştirilmeli veya ortadan kaldırılmalıdır. Tarihsel kayıtlara göre, bu süreç için genellikle acı bir mücadele verilmiş ve hatta kan dökülmüştür. Bu süreçte yönetici sınıflar, ayrıcalıklarından asla gönüllü olarak vazgeçmemişlerdir (Counts, 1932, s. 50-51). Çünkü mülkiyet tehdit edildiğinde, anayasal güvenceler yalnızca kağıt parçalarıdır. “*Geleceğe bakarsak geçmişin gözlerinden iyimserlik için çok az neden buluyoruz. Şiddet geleneğimizde bir kırılma olmayacaksa, cesur ve gerçekçi bir eğitim programı çıkmazsa, ancak devrim ve felaketle sona eren ve sürekli artan bir acılığın mücadelesini bekleyebiliriz*” (Counts, 1932, s. 51). Bu bağlamda Counts’a göre, eğitim sosyal düzene giden yolu açabilecek bir güce sahiptir ve eğitim programlarının da bu düzeni sağlayacak şekilde oluşturulması gerekmektedir.

2. Yeni Bir Sosyal Düzen için Eğitim

Counts, eğitime dair görüşlerine yer verdiği “Okul Yeni Bir Sosyal Düzen Oluşturabilir mi?” adlı eserinde eğitimcilere, çağımız dünya toplumunu irdeleyerek bu çağa uygun eğitim sistemi oluşturmaları için çağrıda bulunmuştur. Ona göre, çağımızdaki çok az sayıda düşünür mevcut okulların sosyal düzene giden yolu açması gerektiğini savunmaktadır. Okulların nadir durumlarda, kendi çıkarlarını korumak amacıyla ilke ve ideal adına savaş açtığını belirtir. Genel olarak bakıldığında okullar muhafazakâr güçlerin pençesindedir ve bu güçler yaşanan çağa uygun fikirlerin ve kurumların kalıcı olmasına hizmet etmektedir (Counts, 1932, s. 5). Böylesi sıkıntılı bir eğitimi, kendince aşmaya çalışan bir eğitim anlayışı ortaya çıkmıştır ki, Counts’a göre bu ilerlemeci eğitimidir. İlerlemeci eğitim pek çok düşünür açısından çağa uygun eğitim gibi gözüксе de Counts’a göre, eksiği ve yanlışları olan bir eğitim anlayışıdır.

2.1. İlerlemeci Eğitim Anlayışına Eleştirileri

Counts, eğitimde hem geleneksel modele hem de ilerlemeci modele karşı eleştirilerde bulunmaktadır. Her ne kadar ilerlemeci eğitim geleneksel eğitimdeki kapalı yapıyı kırmaya çalışsa da bunu tam olarak başaramamaktadır. Counts bu yaklaşımın, insanların ilerlemeye ve eğitime olan inancına ışık tuttuğunu ayrıca onlara rehberlik ettiğini belirtmektedir. Ancak ilerlemeci anlayışa sahip okulların programı ve felsefesinin basit bir incelemesi bile, akılda birçok şüphe uyandırmaktadır. Counts ilerlemeci anlayışa karşı düşüncesini şöyle ifade etmektedir:

“Dikkatini doğrudan çocuğa odakladılar; öğrencinin ilgisini temel önem olarak kabul ettiler; eğitimin temelinde etkinliğin yattığı fikrini savundular; yaşam durumları ve karakter gelişimi açısından öğrenmeyi tasarladılar; çocuk haklarını özgür bir kişilik olarak savundular” (Counts, 1932, s. 5).

Counts'a göre, bunların çoğu mükemmeldir ancak yeterli değildir. Zira bir eğitim hareketinin kendini ilerlemeci olarak adlandırabilmesi için bir yönelimi ve yönü olmalıdır. Bu bağlamda, ilerlemeci eğitimi çingirak sallayan bir bebek metaforuyla örneklendirir. Çingirak sallayan bir bebek yeterince güçlü ve gürültülü olması koşuluyla, eylemden son derece memnun görünür ve eğlenir (Counts, 1932, s. 6). Ancak çingirak analojisini biraz daha ileri götürmesine izin verilirse, eylem yaramazlık boyutuna geçer. Sonuç olarak eylem gerçek niyetinden uzaklaşır. Dolayısıyla ilerlemeci eğitim, her ne kadar sosyal refah için ortaya çıksa da anarşi ya da bireyci olmadığı için hiçbir sosyal teori geliştirememiştir.

Counts ilerlemeci yaklaşımın, liberal fikirli üst- orta sınıf üyelerinin bakış açılarına göre olduğunu ifade etmektedir. Bu insanlar açık fikirlilikleri ve hoşgörülerıyla gurur duyan, ılımlı bir şekilde liberal sosyal yeniden yapılanma programlarını tercih eden, iyi niyet ve insani duygularla dolu, dünya barışı ve insanlığı için belirsiz özlemleri olan özelliklere sahip olsalar da alışık oldukları rahat yaşamlarından dolayı toplumsal sıkıntılardan, adaletsizliğin yarattığı kargaşadan, acılardan uzaktırlar ve bunlara karşı acizlerdir, duyarsızlardır (Counts, 1932, s. 8).

“Bu nedenlerden dolayı, çocukların çıkarlarına aşırı derecede vurgu yapmak onlar için tamamıyla hoş karşılanır. Çocuklarını, yorucu çabalardan ve endüstriyel toplumun acımasız yönleriyle yakın temasa geçmekten korumak istiyorlar. Oğullarının ve kızlarının sınıflarının başarılı olmalarını diliyorlar. Kendilerini üstün bir insan soyu olarak hissetmek için çocuklarının, fakirlerin veya daha az şanslı ırkların çocuklarıyla özgürce kaynaşmasını istemiyorlar. Radikal sosyal öğretileri kabul etmelerini, popüler olmayan nedenleri benimsemelerini veya herhangi bir Kutsal Kase arayışında kendilerini kaybetmelerini de istemiyorlar. Onların görüşüne göre eğitim gerçek hayatla değil, uzaktan ya da oldukça seyreltilmiş bir biçimde ki hayatla ilgilenmelidir. Genelde, bir poker ile ele alınmaması gerekiyorsa, hayatın kol mesafesinde tutulması gerektiğini savunurlar” (Counts, 1932, s. 9).

Counts'a göre, ilerlemeci eğitim gerçek anlamda ilerici bir yapıya sahip olacaksa, kendini bu sınıfın etkisinden kurtarmalı ve çocuk merkezli bir okula güvenmemelidir. Eğitim, toplumsal olaylarla doğrudan ve uyumlu bir şekilde karşı karşıya gelmeli, tüm katı gerçekliği içinde yaşamla yüzleşmeli, toplulukla doğal bir ilişki kurmalı, gerçekçi ve kapsamlı bir refah teorisi geliştirmelidir. İlerlemeci teori, okulun çocuğun gelişimi üzerindeki etkisini ve kapsamını aşırı özgürlükçü savunucuların teorisine göre belirlemiştir. Bu bağlamda, öğretmenlerin çocukları şekillendirmesi gerektiği fikrinin reddedildiği ve çocuk hakları kavramının ön planda olduğu bir yapı oluşmuştur (Counts, 1932, s. 9-10). Counts, özgürlük savunucularını, açık bir şekilde geçmişten kopan ve gelecek hakkında eşit derecede belirsiz olan bir çağın ürünü olarak görmektedir. “Gerçekten özgür olan insan, kendi göbeğini düşünerek gününü geçiren değil, büyük bir amaç ya da şanlı bir macerada kendini kaybeden kişidir” (Counts, 1932, s. 23). Ona göre, özgürlük savunucularının çoğu baskıcı bir eğitim sistemiyle büyütülmüştür. Bu yüzden çocukların başkaları tarafından şekillendirilmesine karşı çıkmışlardır. Özgürlük savunucularının bakış açısıyla oluşmuş eğitim anlayışına yönelik Counts'un sert eleştirileri bulunmaktadır:

“Özgürlük, nesnellik ve açık fikirlilik adına, genel anlamsız tavrı çocuklarımıza aktarırdık. Kanımca bu, tam bir ahlaki ve manevi iflasın itirafıdır. Çocukların çıkarları ve kişiliğin kutsallığı hakkında konuşarak, genç nesile aktif bağlılıklarını ortaya çıkaracak, onları yaratıcı ve zorlu işlere zorlayacak bir vizyon sorumluluğu getirilmelidir. Böyle bir vizyona sahip olmayan bir nesil, tıpkı bizimki gibi, benlik, aşağılık kompleksleri ve

hüsranla dolu bir hayata mahkûmdur" (Counts, 1932, s. 23).

Counts'a göre, eğitimin yapısıyla ilgili seçim iki uç nokta olan baskıcı eğitim ve aşırı özgürlükçü eğitim ile sınırlı olmamalıdır. Zira bu eğitim şekilleri büyük bir dayatma unsuru içermektedir ve toplumun varlığı, evrimi bu dayatmaya göre şekillenmektedir. Eğitime yapılan bu baskılar da bir takım yanlışlara neden olmaktadır. Bu yanlışlardan *ilki*; insanın özgür doğduğu yanlışısıdır. İlerlemeci yaklaşım, gençlerin özgürlüğünü elde edebilmesi için enerjilerini serbest bırakmasını, mükemmellik standartlarını oluşturmalarını ve büyük başarılar peşinden koşmasını önerir. Ona göre ise insanlar aslında çaresiz doğarlar. Bu çaresizlik içerisinde insan yaşamını şekillendiren en önemli unsur da insanın belirli bir kültürde doğmasıdır. İnsanlar kültür aracılığıyla bir ırk olarak ve birey olarak özgürlüğe kavuşurlar. *İkincisi*; çocuğun doğası gereği iyi olduğu yanlışısıdır. Counts'a göre, antropolojiden elde edilen kanıtlar, bireyin dünyaya girerken ne iyi ne de kötü olduğunu gösterir; o yalnızca, çeşitli yönlerde geliştirilebilecek bir potansiyeller demetidir. Bu nedenle iyilik çocuk doğasında değil, grubun kültüründe ve yaşama amaçlarında bulunur. İyi bir birey ve iyi toplum, doğanın verdiği bir şey değildir. İnsan, beyni tarafından şekillendirilmelidir. İyi bir toplum inşa etme süreci de insan beyninin gelişimine yardımcı olan eğitim süreci ile ilgilidir. *Üçüncüsü*; çocuğun kendine ait bir dünyada yaşadığı yanlışısıdır. Özgürlük savunucuları, yetişkinleri genellikle çocuğun yaşamındaki yabancı bir etki olarak görmektedir. Onlar için bir yetişkinin kendisini veya değerlerini çocukların alanına sokması yabancı bir gücün istilasına gibidir. Counts'a göre, böylesi iki ayrı dünya neredeyse tamamen yapaydır. Yetişkinin görüşü ne olursa olsun, çocuk tek bir toplum bilmektedir ve bu her yaştan insanı içeren bir toplumdur. *Dördüncüsü*; eğitimin tarihsel bir süreçte değişmeden kalan saf ve mistik bir öz olduğu yanlışısıdır. Bu görüşe göre, gerçek eğitim siyasetten tamamen kopmalı, toplumsal güçlerin oyunundan ayrı yaşamalı ve kendine özgü amaçlar peşinde koşmalıdır. Böylelikle eğitim, kültürel çevreden bağımsız olarak var olan ve her zaman, her yerde eşit derecede faydalı olan bir yöntem haline gelir. Bu, en tehlikeli yanlışılardan biridir ve yurtdışına seyahat eden Amerikalı eğitimciler farklı ülkelerde işlenen birçok günahattan sorumludur. Aynı marka eğitimi, geri ve ileri ırklara, nispeten durağan koşullar altında yaşayan ya da hızlı ve temel geçiş dönemlerinde olan insanlara taşımışlardır. *Beşincisi*; okulun tarafsız olması ve önyargıya izin vermemesi gerektiği yanlışısıdır. Birey doğduğu kültür tarafından şekillenmektedir. Okul durumunda da benzer bir süreç işlemektedir ve muhtemelen bir dereceye kadar bilinçli bir yönelim söz konusudur. Counts, tam tarafsızlığın tamamen imkânsız olduğunu ve okulun tutumları şekillendirdiğini savunmaktadır. *Altıncısı*; sosyal meselelere karşı agnostik tutum benimseyen bir üniversite profesörünün yetiştirilmesi gerektiği yanlışısıdır. Üniversite profesörleri, değerli bir sosyal görevi yerine getirmektedir. Ancak toplum, gerçekleri bir araya getirip sindirebilen, aynı zamanda yaşam açısından düşünebilen, kararlar verebilen ve hareket edebilen çok sayıda insana ihtiyaç duyar. Counts, bu tür insanlar içerisinde arzulanan ve istenilen sosyal bir liderlerin gelebileceğini düşünmektedir. *Yedincisi*; eğitimin süreçlerinde ve hedeflerinde öncelikli olarak entellektüel olduğu yanlışısıdır. Ona göre eğitim, bütünüyle ele alındığında sadece entelektüel bir meseleden ibaret değildir. Eğitimin ana amacı, olgunlaşmamış bireyi grubun yaşamına dahil etmek olmalıdır. *Sekizincisi*; okulun güçlü bir eğitim kurumu olduğu yanlışısıdır. İlerlemeci eğitim liderleri okulun gücüne aşırı derecede inanmaktadır. Bu liderler bir yandan, toplumun eğitim yoluyla yeniden yapılandırılmasından bahsederken öte yandan, okulun tüm çocuklara tek bir bakış açısı dayatması ve tek bir kalıpta biçimlendirmesi ihtimaline karşı sürekli bir korku içinde yaşamaktadırlar. Ona göre okul, birçokları arasında yalnızca biçimlendirici kurumdur ve kesinlikle en güçlüsü değildir.

Dokuzuncusu; bilgeliğin yolunun bilgiden çok cehalet olduğu yanılısıdır. İlerlemeciler; eğitimsel bir süreci anlamak, planlamak ve kontrol etmek için herhangi bir dayatmanın olmaması gerektiğini savunurlar. Bu süreçte ortaya çıkan eylemlerin sonuçlarını değerlendirirken gerektiğinde gözlerin kapatılması gerektiğini düşünürler. *Son olarak*; dinamik bir toplumda eğitimin başlıca sorumluluğunun, bireyi sosyal değişime uyum sağlamaya hazırlaması yanılısıdır. Counts'a göre, ilerlemeciler hayatla ilgili birkaç problem üzerine yoğunlaşırlar ve bu problemlerin çözümü için uğraşırlar. Ancak eğitim hayatın bir kısmıyla değil tamamıyla ilgili olmalıdır (Counts, 1932, s. 13-25). İlerlemeci eğitim anlayışının yanılıklarını böylesine geniş bir şekilde ele aldıktan sonra arzu ettiği eğitim fikrini argümanlarıyla birlikte savunmaya çalışır.

2.2. Counts'un Sosyal Yapılandırmacı Eğitim Anlayışı

Counts'a göre Amerikalılar, okul sistemlerini bireylerin çıkarlarını merkeze yerleştirerek oluşturmuşlardır. Bu bağlamda Amerikalılar, öğrencileri yaşamın gerçek faaliyetlerine göre hazırlamadılar, öğrenmenin özel olduğunu varsaydılar ve öğrencileri belirli etkinlikler çerçevesinde şekillendirdiler. Ancak Counts, çağımıza hüküm süren sanayiciliğin dinamik olduğuna ve medeniyeti hızlı bir şekilde değiştirdiğine inanmaktadır. Böylece, daha önceden belirlenmiş bir öğrenmenin meydana gelen değişikliklere ayak uyduramayacağını düşünmektedir. Zira *“okullar, Sanayi Devrimi'nin yol açtığı sosyal sorunları çözmenin bir yolu olarak değil, bireyin başarısı için fikirleri teşvik etmenin bir aracı olarak görülmektedir* (Counts, 1930, s. 168-171).

Counts'a göre, Amerikan eğitim yapısının temelini oluşturan nihai ilke felsefi belirsizliktir (Counts, 1930, s. 173). Zira Amerika'da, toplum ve okul sistemi planlanmamıştır. Eğitim, ortak bir kültürel geleneğin, benzer coğrafi çevrenin, iletişimin gerçeklerinin ve sosyal amaç birliğinin ürünü olarak tekdüzeliğe sahiptir. Counts eğitimde, sosyal planlamanın olması gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca toplumun çok karmaşık ve kontrol edilemeyecek kadar dinamik olduğu şeklindeki popüler fikirlere karşı çıkmaktadır (Counts, 1930, s. 175). Counts, değişimin hızlı olduğu dünyada bireyin özelliklerini şöyle nitelendirmektedir:

“Dünyada yaşayacak ve gelişecek olan birey, çevik bir zihne sahip olmalı, derin sadakatlere bağlı kalmamalı, tüm sonuçları ve değerleri geçici olarak tutmalı ve felsefesinde temel değişiklikler yapmaya her an hazır olmalıdır. Akıntılar boyunca bir yığın kütüğü süren bir oduncu gibi, eğer kültürel akımın ilerleyen dalgalanmasıyla boğulmayacaksa, güvensiz bir temelden diğerine atlamak için yıldırım hızına sahip olmalıdır” (Counts, 1932, s. 26).

Counts, eğitimcileri modern Amerikan yaşamına uygun kültürel bir eğitim felsefesi yaratmaları için yönlendirirken, eğitimciliğin gereklerine ve sorumluluğuna uymaları için de zorlamıştır. Liderlik işlevi olan bu kişiyi; can alıcı araç ve yöntemlerin önemli bir unsuru, düşünce insanı ve çok detaylı bir politika uygulayıcısı olarak tanımlamıştır. Halkın emrinde olan eğitimcilere, vatandaşların yetilerini olabildiğince mükemmelleştirme görevi yüklenmiştir. Bu sorumluluk doğal yeteneklerin, teknolojik kaynakların, kültürel mirasın ve temel sosyal eğilimlerin önemli etik ve estetik değerlere dayalı unsurlarını içermelidir (Gutek, 2014, s. 343). Counts, eğitim liderlerinin, kültürel mirası yeniden yapılandıracağını ve Amerikan eğitim programını, felsefesini yeniden oluşturduğunu mirasa dayandıracağını ileri sürmektedir. Böyle bir yeniden oluşturulmuş kültürel mirasın da iki önemli unsuru ise demokratik ahlak ve teknolojidir (Gutek, 2014, s. 344).

Ancak çağımızda eğitim üzerine hâkimiyetini kuran, genellikle okulları kontrol eden, ekonomik açıdan daha güçlü ve sosyal açıdan prestijli gruplar arasında sürekli bir fikir savaşı söz konusudur. Bu çeşitli gruplar okulların programlarını kendi fikirlerine göre şekillendirmeye çalışmaktadır. Toplum yararını merkeze koyduklarını ifade ettikleri için akademik özgürlük noktasında da kısıtlamalar getirmektedirler. Matematik, fizik ve filoloji gibi belirli disiplinler tam bir özgürlüğe sahipken; ekonomi, sosyoloji, siyaset bilimi, biyoloji, tarih, felsefe ve etik gibi disiplinlerde bir kısıtlama bulunmaktadır. Özellikle, ilköğretim ve ortaokul öğretmenlerinin büyük kısmı sınırlı bir özgürlüğe sahiptir. Bu öğretmenler, zamanın belirli bir noktasında topluma hüküm süren ruh haline ve koşullarına bağımlıdır. Bu bağlamda, tüm seviyelerde eğitim kontrolü, görevden alınma korkusuyla onu bırakmayı reddeden egemen sınıfın elinde bulunmaktadır (Counts, 1930, s. 185-197). Counts'a göre, Amerikan eğitiminde iyi bir felsefi düşünceden ziyade geçmişin değerleri hâkimdir ve bu durum sosyal değişimin ilerlemesini engellemektedir. Zira eski dünya düzeni sert bir şekilde değişmektedir ve eğitimin de toplumsal değişimi yaratması için zorunlu bir görevi bulunmaktadır. Aksi takdirde yeni endüstriyel toplum düzeninde Amerikan demokrasisinin temelleri zayıflayacak ve belki de stres altında çökecektir.

Counts, on sekizinci yüzyıl eğitim felsefesinin temelinde kapitalizmin olduğunu düşünmektedir. Ancak zamanla kapitalizm ve ekonomik bireysellik ile birlikte, sosyal eşitlik doktorinlerinin ortaya çıkmaya başladığını ve demokrasinin, özellikle bağımsızlık savaşından sonra Amerikan medeniyetinin önem bir ögesi haline geldiğini belirtir (Counts, 1934, s. 282). Bu noktada eğitimcileri, ülkeyi yeni bir çağa yönlendirmeleri için uyarmaktadır. Deneyimlerinden ve bilgilerinden dolayı eğitimcilerin, Amerikan eğitimini ve toplumunu değiştirme konusunda güçlü bir yeteneğe sahip olduğunu vurgulamaktadır. Counts, eğitim kurumlarının tüm yapısının sosyal, ekonomik, politik ve demokratik bir gerçeğe dönüşmesini sağlamak için “yeniden inşa edilmesi” gerektiğini düşünmektedir. Bu yüzden, yeni dünya düzenine ve çağdaş toplumun sorunlarına yönelik eğitimcileri yeni bir müfredat oluşturmaya çağırılmaktadır (Chapman & Counts, 1924, s. 4; Counts, 1946, s. 23; 1952, s. 29).

Müfredat

Counts bir eğitim faaliyetinin, gerçek yaşamla ilgili olması gerektiğini ve “*kişinin hayatının birkaç faaliyetinde kullanacağı alışkanlıkları, becerileri, bilgileri, prosedürleri, idealleri ve yetkileri geride bırakması gerektiğini*” düşünmektedir (Chapman & Counts, 1924, s. 378). Bu noktada, eğitimcilerin yalnızca öğretimle ilgilenip, sosyal konuları ihmal etmeleri gerektiğini ileri süren “okul dört duvardan oluşur” kuramına karşı çıkmıştır. Okullarda öğrenme, öğrenciyi okul ortamından kurtarmalıdır, böylece yaşamla ilgili becerilerin, bilgilerin ve ideallerin öğrenilmesi gerçekleşebilir. Demokratiklik ve eşitlik değerlerine önem veren Counts, eğitimcilere paylaşılan yaşantıların ve birlikte yapılan faaliyetlerin çok önemli olduğunu anlatmaya çalışmıştır. Bir müfredat, teknolojik ve sosyal bilgi alanlarını içerirken modern yaşamın gerçek problemlerine de yer vermelidir (Gutek, 2014, s. 349-350).

Counts eğitimde, müfredat alanının iyi bir şekilde incelenmesi gerektiğini düşünmektedir. Müfredatla ilgili konulara karar verilirken bir takım soruların sorulmasını önermektedir. “*Sorulması gereken soru şudur: Dahil olan bireyler grubu için, dikkate alınan belirli bir faaliyet var mı? Diğer olası faaliyetler için yeterli değer var mı?*” (Chapman & Counts, 1924, s. 371). Ona göre, böyle bir eğitim programının oluşturması için büyük çaplı bir hazırlık yapılmalıdır. Eğitimcilerin ideal bir eğitim programını geliştirmek için, üç aşamalı bir süreç kullanmalarını önerir. İlk olarak, durumu analiz etmelerini, ardından çok sayıda olasılık

arasından seçim yapmalarını ve son olarak da yol boyunca değerleri ve amacı onaylayan seçimlerini sentezlemelerini önermektedir (Counts, 1946, s. 25).

Counts'a göre müfredatı yeniden yapılandırmak, muazzam değişiklikler yapmak anlamına gelmemektedir. Disiplinleri değiştirmek yerine, disiplinlerin çerçevesinin sosyal, işbirlikçi ve yaratıcı dürtülere dayalı olarak hazırlanmasını önermektedir. Müfredatın özüne dahil edilmesi için “sağlık, aile, endüstri, vatandaşlık, eğlence ve din” olmak üzere altı alanı belirler. İlk olarak, bireyin sağlığını geliştiren faaliyetlerin önemini vurgular. Program, öğrencilerde fiziksel mükemmellik için çaba sarf etmeli ve onlara hastalıkları kontrol etme hususunda bilgi vermelidir. İkinci olarak, öğrencilere aile hayatı ve ilişkileri, hijyen ve cinsel eğitim, çocuk bakımı, ev ekonomisi vb. hakkında bilgi verilmesi gerekmektedir. Üçüncü olarak, öğrencilerin ekonomi, endüstri ve çevrenin birbirine bağlı rollerinin ve bu güçlerin hayatlarını nasıl etkilediğinin farkına varmaları sağlanmalıdır. Öğrencilere özellikle, sosyal anlamda yararlı olan her tür emeğe saygı duymaları ve değer vermeleri öğretilmelidir (Chapman & Counts, 1924, s. 459-466; Counts, 1934, s. 545).

Dördüncü unsur vatandaşlık veya sosyal bilimene yöneliktir. Amerikan demokrasisinin yapılandırıldığı öğeler, ahlaki değerler ve fikirler ortaokul müfredatlarına dahil edilmelidir. Counts diğer disiplinlerden farklı olarak, sosyal bilgiler müfredatına daha fazla ayrıntı koymaktadır. Zira sosyal bilgiler, demokrasinin ve sosyal değişimin gelişmesi noktasında önemli bilgileri içermektedir (Hawley, vd., 2016, s.3). Sosyal bilgilerin çalışma alanının ana hatlarını şöyle ifade etmektedir:

“...ideal demokrasiye evrilen insanlık tarihi; sanayi devrimi ve bunun sonucunda ortaya çıkan kolektivist ekonomi; çağdaş Amerikan ve dünya sorunları; güncel sosyal ve felsefi fikirler; propaganda çalışması; demokrasi ve gelecekteki gelişmeler ışığında mevcut toplumun eleştirel bir değerlendirmesi...” (Counts, 1934, s. 549-552).

Bu müfredatta “ *insanın eşitliğine saygı, bireyin yetenek ve eğilimlerini geliştirmek, birlik-beraberlik içinde değerler ve zenginlik, demokratik bir yöntemle tartışmak, eleştirmek ve karar vermek, bütünsel ve bilimsel bir ruhla karakterize edilen bir zihin ile karakter ve eğilimlerin gelişimine önem vermek*” ön planda olmalıdır (Counts, 1939, s. 17). Diğer bir unsur ise dindir. Counts'a göre, okullarda dinden bahsetmeyi ihmal etmek, hayatın en önemli gerçeklerinden birini göz ardı etmek demektir (Chapman & Counts, 1924, s. 465).

Counts, okulların hem resmi hem de gayri resmi bir programa sahip olduğunu belirtir. Bunlardan ilki, sınıfta öğretilen müfredat, ikincisi ise öğrenciler tarafından oluşturulan programdır. Sınıf dışında yürütülen etkinlikler çok önemlidir. Bu etkinlikler, eğitimin başarmaya çalıştığı göreve anlam ve birlik kazandırmaktadır. İdealdeki bu tür programlar, gelecekteki yaşam durumları için uygulamalı deneyimler ve doğal olarak farklılaştırılmış yetenek gruplamaları sağlamaktadır. Counts, resmi programda yer alan; “yabancı dil, matematik, ingilizce, doğa bilimleri ve tarih” derslerini akademik olarak önemli görmektedir. Özellikle dil sanatlarının, entelektüel mükemmelliğin en kesin göstergelerinden biri olduğuna ve matematiğin, yeni modern uygarlığın yaratılmasında vazgeçilmez bir unsur olduğuna inanmaktadır. Karşı çıktığı şey, öğretimde uygulanan geleneksel yöntemlerdir (Counts, 1952, s. 322-323). Çünkü öğretim yöntemleri, modern yaşam şartlarına ve bilime göre uyarlanmalıdır.

Counts'a göre eğitim programı, Amerikan toplumunun dayandığı demokratik, eşitlikçi temeli yeniden kurmaya yönelik olmalıdır. Ancak şuandaki eğitim programı, sosyal sınıflar

arasındaki genişleyen uçurumu kapatmak için yeniden inşa edilen Amerika'nın, kültürel mirasına ilişkin bilgilere dayanmaktadır (Counts, 1932, s. 9). Counts, meslektaşlarını, eğitimin, sanki hiç değişmeyen sabit bir teoriymiş gibi dönemin kültürel çevresi dışında öğretilmesi gerektiği fikrini destekledikleri için eleştirir ve eğitimin öğretildiği medeniyete uyacak şekilde uyarlanması konusunda ısrar eder. Eğitim, topluma bağlılıklara dayalı bir vizyon sağlamalı ve bireyleri sadece medeniyetin değişimlerine uyum sağlamalarına izin vermek yerine, medeniyete liderlik etmeye teşvik etmelidir (Counts, 1932, s. 16-22). Dolayısıyla, çağında var olan eğitim programlarının nesnellikten ve bilimsellikten yoksun olduğunu belirten Counts, ideal müfredatın nasıl geliştirileceğine yönelik önerilerde bulunur.

Müfredat geliştirme

Counts'a göre, eğitimciler öğrenme etkinliklerini, insanlar için anlamlı ve yararlı olacak şekilde düzenlenmelidir. Eğitimciler, geçmişleri veya kültürel mirasları ne olursa olsun tüm öğrencilerin eşit eğitim deneyimleri almasına özen göstermelidir. Zira demokratik bir toplumda entelektüel züppeliğe yer yoktur (Chapman & Counts, 1924). Eğitim programlarının, gençleri eşitlik içinde yetiştirmeye çalışması gerekse de, Counts bugün Amerika'da eşitlik ilkesinin büyük tehlike altında olduğuna dair pek çok kanıt sunmaktadır. Amerika'daki bu tehlikenin başlıca nedenleri, zenginliğin bir kaç kişi arasında yoğunlaşması ve ırksal, dini ve kültürel azınlıklara yönelik önyargı, aşağılama ve ayrımcılığın artmasıdır (Counts, 1946, s. 124). Dolayısıyla, okullar eşitlik ve demokrasinin önemli örnekleri haline gelmeli ve işbirliği çabalarına, çeşitli inançlara, demokratik süreçlere saygı duyulmasına yardımcı olmalıdır. Okullarda haklardan eşit olarak yararlanılmalı ve görevler eşit olarak yerine getirilmelidir. Öğretmenler ve okullar tarafından belirlenen eşitlik örnekleri, demokrasinin üretilmesi için temel olmalıdır. Bu noktada Counts'a göre, notların verilmesi, terfilerin yapılması, çocuk örgütlerine görevlilerin seçilmesi ve sporsal, bilimsel, edebi ve sanatsal faaliyetlerde sınıfı veya okulu temsil edecek kişilerin seçimi her zaman adalet temelinde yapılmalıdır. Çünkü "*hak, okul ve öğretmen tarafından belirlenen kurallardan çok daha önemlidir*" (Counts, 1946, s. 125). Aynı şekilde, öğrencilerin işbirliğine dayalı girişimlerde, örgütsel çalışmalarda ve sosyal planlamada eğitim almaları, böylece ilgili tüm faaliyetleri akılcı ve demokratik bir şekilde nasıl yürüteceklerini öğrenmeleri sağlanmalıdır (Counts, 1946, s. 128).

Counts müfredat reformunun, eğitimin bütün kademeleri için kapsamlı ve kordineli bir şekilde olması gerektiğine inanmaktadır. Ona göre, bütün öğretim kademelerinin müfredatı üzerinde çok fazla kontrol uygulanmış ve bu durum ulusal olarak standartlaştırılmış herhangi bir programın hep eksik kalmasına neden olmuştur. Eğitimcilerin, bir araya gelerek soruna objektif bir şekilde bakmasını ve Amerikan devlet okullarının anaokulundan üniversiteye kadar bir bütün olarak işlev görmesini sağlayacak geniş bir taslak oluşturmasını önermiştir (Counts, 1926, s. 150-152). Müfredat oluşturmanın son derece zor ve karmaşık olduğunun farkındadır ve müfredatın, iyi bir şekilde eğitilmiş kişiler tarafından tasarlanması gerektiğini belirtmiştir. Bu tasarımcıların geniş bir bilgi birikimine ve deneyime sahip olmasını savunan Counts, bilimsel ve uygarlık temelli müfredat geliştirmek için gerekli olan bütünleyici, yaratıcı faktörlere duyarlı olan eğitim personelinin oluşturduğu bir koalisyonu önermiştir. Müfredatı oluşturmak için "psikolog, sosyolog, filozof, öğretim uzmanı, sınıf öğretmeni, müfredat uzmanı ve lise yöneticisi" olmak üzere yedi alanı temsil eden eğitim uzmanlarının seçilmesini tavsiye etmektedir. Önerdiği koalisyonun üyelerinden psikolog, ergen ve öğrenme davranışları konusunda; sosyolog, modern Amerika'daki hem sosyal mirasın hem de yaşam koşullarının durumu hakkında uzman olmalıdır. Değerler ve amaç sistemini formüle etmek filozofun

görevidir. Öğretim uzmanı, ilk üçünün fikir ve bulgularını sınıf öğretmeni için materyallere çevirmelidir. Öğrencilerle irtibatla olan öğretmen, materyalleri stratejik olarak kullanmaya ve etkinliklerini ölçme becerisine sahip olmalıdır. Değerlendirme, görevi eğitimsel sonuçları araştırmak olan müfredat uzmanına düşmektedir. Son olarak, yönetici organizasyon planını entegre etmeli ve onu topluluğa satmalıdır (Counts, 1927, s. 334-337).

Counts'a göre, Amerikan devlet ortaokullarındaki çalışma programı, hem eğitimsel değerlerden çok prosedürel değerlere hem de öğrenci başarısından ziyade konulara harcanan zamanı ölçen birimlere bölünmüştür. Counts'un belirttiği gibi, eğitimin amacı, bireyin toplumda gelecekteki davranışları için güvenebileceği sonuçları ortaya çıkarmaksa, o zaman müfredatın bir konu için harcanacak zamandan ziyade gelecekteki davranışsal değişikliklerin yordayıcıları açısından değerlendirilmesi ve oluşturulması gerekir. Bu bağlamda, öğrencilerin çoğunluğunun yararına olacak ve yaşamın daha pragmatik yönlerini içerecek şekilde müfredatın güncellenmesi gerekmektedir (Counts, 1926, s. 148).

Counts, evrensel orta öğretimin ortaya çıkmasıyla birlikte öğrenci nüfusunun yetenek açısından homojen olarak görülemeyeceğine ifade eder. Dolayısıyla müfredat, daha az yetenekli öğrencinin ihtiyaçlarına göre uyarlanmalıdır ve gerektiğinde öğrencilere ulaşmak için eğitim materyallerinin de değiştirilmesi sağlanmalıdır (Chapman & Counts, 1924, s. 188; Counts, 1952, s. 317). Kökten değişen kurulları, okullar için daha eşitlikçi ve temsili politikalara göre formüle etmek, reformlu politika ve programları göre uygulamak öğretmenlik mesleğine düşmektedir. Counts'a göre, bunu yapmak için daha seçici ve iyi eğitilmiş profesyonel kadrolar oluşturulmalıdır. Zeki, kendini işine adanmış bireyleri mesleğe çekmenin yolu ise onlara sunulan çalışma koşullarına bağlıdır. Popüler görüşün aksine, öğretmenler, ister anaokullarına rehberlik ediyor olsun, ister matematik öğretiyor olsun, toplum için avukatlardan, doktorlardan, mühendislerden, ilahiyatçılardan veya diğer profesyonellerden daha değerlidir (Chapman & Counts, 1924, s. 624-625)

Ölçme değerlendirme

Counts, testlerin ve ölçüm araçlarının geliştirilmesinde ve kullanımında muazzam bir ilerlemenin olduğu belirtir. Eğitim alanında makul bir şekilde kullanıldığında testlerin yararlı olduğunu kabul eder. Ona göre testler:

“Öğrenme süreçlerini analiz etmeye, bireysel ve grup ilerlemesini fark etmeye yardımcı olabilirler; okul kayıtlarını ve raporlama yöntemlerini iyileştirebilirler; başarı standartları oluşturabilirler ve karşılaştırmalar yapabilirler; müfredat prosedürlerinin etkililiğini araştırmaya yardımcı olabilirler” (Chapman & Counts, 1924, s. 569).

Bununla birlikte Counts'un standartlaştırılmış testlerin kötüye kullanılmasına, aşırı kullanımından kaynaklanabilecek aşırılıklara, suistimallere ve testlerin müfredatta bir engel teşkil edebileceğine yönelik endişesi de bulunmaktadır (Chapman & Counts, 1924, s. 570)

Öğretmenler

Counts'a göre, çocuğa bilgilerin çevredeki çeşitli unsurlar tarafından herhangi bir şekilde empoze edildiği varsayıldığında, karşımıza çıkacak asıl soru dayatmanın nasıl gerçekleşip gerçekleşmeyeceği değil, daha çok hangi kaynaktan geleceği yönünde olacaktır. Bu soru geçmiş açısından değerlendirildiğinde öğretmenlerin baskın olduğu bir eğitim sistemi söz konusu iken günümüzde ise öğretmenlerin rehberliği ön plandadır. Ancak gelecek geçmişe benzemeyebilir. Gelecekte öğretmenler cesaret, zeka ve vizyon stoklarını yeterince artırdıkları takdirde, belli

büyükte bir sosyal güç haline gelebilir. Güçlü örgütler aracılığıyla, en azından kamu vicdanına ulaşabilir ve okullar üzerinde şimdiye kadar olduğundan daha büyük ölçüde kontrol sahibi olabilirler. Öğretmenlerin kasıtlı olarak bu güce ulaşmaları ve sonra tartışmalardan en iyi şekilde yararlanmaları önemlidir (Counts, 1932, s. 27).

Counts, öğretmenlerin belirli bir sınıfı temsil etmeme ve bunun yerine tüm insanların “ortak ve kalıcı” çıkarlarını savunma gibi benzersiz bir konumda olduğuna inanmaktadır. Güven pozisyonları nedeniyle öğretmenlerin, toplumu Büyük Buhran'da bulduğu uçurumdan dışarı çıkarmak gibi özel bir yükümlülüğünün olduğunu belirtmiştir (Counts, 1932, s. 37). Dolayısıyla, Counts, toplumsal düzeni yeniden sağlamak için öğretmenleri önemli bir unsur olarak görmüştür. Öğretmenler, eğitimsel olarak bütün süreçlerin içerisinde yer almalı ve yeni nesillerin gelişimine destekçi olmalıdır.

Bu bağlamda, öncelikli olarak öğretmenlere, müfredat geliştirmede ve okul prosedürlerini şekillendirmede görevler verilmelidir. Yerine getirilen görevler sonucunda öğretmenler gelecek neslin sosyal tutumlarını, ideallerini ve davranışlarını olumlu bir şekilde etkileyeceklerdir. Bunu yaparken hileye ya da sahte alçakgönüllülüğe başvurmamalıdır. O anın veya herhangi bir özel sınıfın çıkarlarını değil, halkın ortak ve kalıcı çıkarlarını temsil eden öğretmenler, bu çıkarları korumak ve ilerletmek için ağır bir sosyal yükümlülük altına girmektedir. Dolayısıyla öğretmenler, toplumda benzersiz ve değerli bir konuma sahiptirler. Ayrıca öğretmenlik mesleği hiçbir grubun emrinde olmamalı ve toplum eğitim sisteminin her kademesinde çalışan öğretmenlerin dışında bilim adamlarını ve akademisyenleri de kucaklamalıdır. Öğretmenlerin okullarda kullandıkları güç, toplumda sahip oldukları güçten daha büyük olmamalıdır. Etkili olabilmeleri için, antik Yunan günlerinden beri aşağı yukarı pedagogun zihnine hâkim olan köle psikolojisini tamamen ortadan kaldırmaları gerekir. Toplumsal yenilenme için bir güç olarak eğitimci, toplumsal düzenin yaşayan ve yaratıcı güçleriyle el ele yürümelidir (Counts, 1932, s. 28-29). Öğretmenler kendi yaşamlarında ortaya çıkan, okul ve toplum arasındaki uçurumu kapatmalı ve ikisini birbirine bağlama noktasında önemli görevleri yüklenmelidir.

Öğretmenler, eğitimin üç temel görevini yerine getirebilme gücüne sahip olmalıdır. *Birinci görevi*; gençlerin, demokratik usullerin alışkanlık ve eğilimlerinde, tutum ve bağlılıklarında yetiştirilmesi görevidir. *İkinci görevi*; utanç dönemleri, başarı ve başarısızlık olayları, zaferler ve yenilgileri dahil olmak üzere, demokrasi ve Amerika tarihi hakkında eleştirel bir anlayış geliştirmektir. *Üçüncü görev*, hükümetin ve toplumun işleyişinin yaygın şekilde aydınlanmasını ve anlaşılmasını sağlamaktır. Bu farkındalık ve anlayış, Amerikan demokrasisinde ihtiyaç duyulan iyileştirmeler için gerekli içgörüye sahip mantıklı ve analitik düşünürler üretir (Counts, 1946, s. 153). Öğretmenler öğrenme sürecinin doğasını anlayan bir dizi kural ve tekniği takip etmekten çok daha fazlasını yapmalı veya sadece bir uzmanlık alanında uzmanlaşmalıdır. Öğretmenler gelişen uygarlığımıza dair derin bir anlayışa sahip olmalı ve kendi toplumlarının liderleri olmalıdır (Counts, 1946).

Akademik özgürlük, Counts için önemli olan konulardan bir diğeridir. Her seviyedeki öğrenci, hakikati arama ve elde ettiği bulguları müdahale olmaksızın duyurma hakkına sahiptir. Okullarda entelektüel özgürlüğü korumanın artık önceki dönemlere göre hem daha zor hem de daha önemli olduğunu belirtir. Counts'a göre akademik özgürlük, anayasanın güvence altına aldığı bir özgürlük olmasa da özgür bir toplumda akademik bir mesleği yürütmek için temel ve gerekli bir koşuldur (Counts, 1954).

3. Toplum-Eğitim-Kültür İlişkisi

Counts'a göre, toplumsal anlamda yaşanan değişimlerle birlikte halkın genelinin çıkarını gözeten bir özgürlük anlayışı ortaya çıkmıştır. Özgürlüğün çağa ayak uydurabilmesi için sağlam bir ekonomik temele dayandırılması gerekmektedir. Ekonomik olarak rahat olan birey artık medeniyetin ilerlemesine dair çalışmalarda bulunabilecektir. Dolayısıyla gerçekleşmesi arzu edilen sosyal ve ekonomik dönüşüm, kolektivist demokrasi biçimini ilerletmeye dayanmalıdır. Ona göre Amerikan demokrasisi, yalnızca siyasal bir ifade olmayıp aynı zamanda kültürel mirasın taşıdığı ekonomik, sosyal, ahlaki ve estetik güçlerin bir ürünü olmalı ve öyle olmayı da sürdürmelidir. Demokrasi, siyasal ve sosyal eşitlikçi bir temele dayanıp, yaşamın tüm alanına nüfuz etmelidir (Gutek, 2014, s. 344). Ancak Counts'a göre, tarım toplumundan endüstriyel ve teknolojik bir medeniyete dönüşüm, ulusun önceliklerini değiştirmiş ve Amerika Birleşik Devletleri'nin üzerine kurulu olduğu temel ekonomik ve ahlaki ilkelerin altını oymuştur (Counts, 1932, s. 46-47). Bu durum karşısında Amerikan uygarlığı endüstriyel ve teknolojik özelliğe sahip olan topluma verilen önemi arttırmış ve çağa özgü temel bir demokrasi ahlakı oluşturmuştur. Bu iki güç Amerikan eğitiminde bir kültür felsefesinin temellerini oluşturup, yeniden yapılandırmacı bir sentez yaratmıştır. Counts, yeni bir sosyal düzene karşı çıkanların önyargılarını reddetmiş, katı bir toplum modelinden ziyade açık uçlu ve deneysel bir toplumsal mühendisliği tercih etmiştir. Buna çerçevede, Amerikan halkı hoşgörülü bir demokrasi anlayışını temele alarak kendi kaderlerini tayin edecektir. Geleneksel otoriteye tahammül edemeyen Amerikalılar, düşmanca saldırgan davranışlarını hoşgörülü davranışlar haline dönüştürmüşler; araştırmaya, şartları değerlendirmeye ve uzmanlaşmaya yatkın bir ulus haline gelmişlerdir (Gutek, 2014, s. 347).

Çağdaş demokratik bir toplumun en büyük etik sorumluluğunu Counts, “bireyin değerinin ve saygınlığının doğrulanması” olarak görmektedir (Counts, 1946, s. 112). Bu durum, gençliğimizin olgunluğa ve yüksek standartlarına ulaşması için genişletilmiş eğitim fırsatlarına ihtiyaç duyulduğu anlamına gelmektedir. Counts bireysel farklılıkları kabul ederken, aynı zamanda grubun sosyal refahını da savunmaktadır. Tamamen bireysel bir anlayışa karşı eleştirel düşüncesini Counts şöyle ifade etmektedir;

“Çocuğu kendi dünyasına yerleştirin ondan büyüme ve başarı için en güçlü teşvikleri alırsınız. Belki de çağdaş toplumun en büyük trajedilerinden biri, çocuğun yetişkinlerin ciddi faaliyetlerinden giderek daha fazla soyutlanması gerçeğinde yatmaktadır. Sosyal düzenin artan karmaşıklığının sonucu olarak bazıları böyle bir izolasyonun kaçınılmaz olduğunu söyleyebilir” (Counts, 1932, s. 17).

Sosyal birlikteliğin önemini vurgulayan Counts, eğitimin tek başına okul tarafından gerçekleştirilemeyeceğini; ailelerimizin, mahallelerimizin ve daha geniş toplulukların birleşik çabaları ile başarılabilceğine inanmaktadır. Topluluklar ve okullar, ihtiyaç duyulan ve mümkün olan sosyal ve kültürel reformu ve iyileştirmeyi teşvik etmek için birlikte çalışmalıdır (Counts, 1946). Counts'a göre, “*ilkel insanlar, çocuklarını gerçek savaşın tehlikelerinden akıllıca korurken, biz de kendimizi ekonomik çekişmelerin acımasızlıklarından koruyoruz. Okul ve toplum ortak amaçlarla birbirine bağlanana kadar, eğitim programı hem anlam hem de canlılıktan yoksun olacaktır*” (Counts, 1932, s. 17). Bu bağlamda, herhangi bir savunulabilir eğitim programı belirli bir zamana, yere göre ayarlanmalıdır ve dayatmanın derecesi, niteliği sosyal duruma göre değişmelidir. Olağan koşullar altında yaşama süreci toplumu bir arada tutmak için kendi başına yeterlidir, ancak parçalanma güçleri yeterince güçlü hale geldiğinde,

kasıtlı olarak büyük bir kontrol ölçüsü arzu edilebilir ve hatta sosyal hayatta kalma için gerekli olabilir (Counts, 1932, s. 18).

Counts, birtakım ilerlemecilerin de aralarında olduğu bazı eğitimcilerin, diğer sosyal kurumların desteği olmaksızın toplumun yeniden yapılandırabileceği konusundaki fikirlerinin yanlış olduğunu vurgular. Okulun önemine inanırken onun yalnızca birçok kültürel kurumdan biri olduğunu belirtir. Eğitimcilere yeni bir sosyal düzenin nasıl oluşacağı sorusunu yönelten Counts, kültürü sorgulamaları ve ortaya çıkan teknolojik eğilimler ışığında demokratik ahlaka dayanan sosyal güçler ve gruplarla birleşmeleri yönünde önerilerde bulunur (Gutek, 2014, s. 348). Bu bağlamda meslektaşlarını, eğitimin, hiç değişmeyen sabit bir teoriymiş gibi dönemin kültürel çevresi dışında öğretilmesi gerektiği fikrini destekledikleri için eleştirmiş ve eğitimin öğretildiği medeniyete uyacak şekilde uyarlanması konusunda ısrar etmiştir. Zira eğitim topluma bağlılıklara dayalı bir vizyon sağlamalı ve bireyleri sadece medeniyetin değişimlerine uyum sağlamalarına izin vermek yerine, medeniyete liderlik etmeye teşvik etmelidir (Counts, 1932, s. 16-22).

Counts'a göre, Amerikan eğitimin bu noktada iki temel işlevi olmalıdır. *İlki*; Amerikan kültürel mirasını temel alan kuramsal ilkeleri yeniden yapılandırmak ve *ikincisi*; şiddetli kriz ve toplumsal uyumsuzlukla ilgili problemlere değinen okul programlarını deneysel olarak geliştirmektir. Zira Amerikan eğitimi, Amerikan toplumunun özel kültürel mirasının bir ürünüdür. Amerikan eğitimi çok geniş boyutlu sosyal ihtiyaçları karşılamak için, bu ihtiyaçları kültürel mirasın doğrultusunda ele almak zorunda kalmıştır. Dolayısıyla bu miras sosyal problemler doğrultusunda yeniden yapılandırılmalıdır. (Gutek, 2014, s. 342-343).

Counts açısından, Amerikan kültür geleneği, demokratik bir gelenek çizgisinde olmalı ve çağdaş toplum gerçekliğini yani teknolojik uygarlığın önemini benimsemelidir. Bu özellikler doğrultusunda, Amerikalı eğitimciler de toplumu yeniden yapılandırabilecek eğitim kuramları oluşturmalıdır. Dolayısıyla, dünyanın en zengin kaynaklarına sahip ülkenin sadece zengin azınlığa değil, tüm vatandaşlarına iyi bir yaşam sağlayabileceğine inanan Counts, yeni sosyal düzeni şekillendirecek, onu yeni bir kolektivist demokrasiye dönüştüren bir planın ve programın hazırlanması gerektiğini savunur. Bu yeni program, Amerikan değerleri ve kültürünün dikkatli bir şekilde incelenmesi yoluyla gruplar tarafından geliştirilmeli ve yönetilmelidir (Counts, 1932: 20-36).

Sonuç

Counts, yaşadığı dönemde toplumsal değişimlerin hızlandığının farkındadır. Bilim ve teknolojiye gerçekleşen değişimlerle birlikte endüstrileşme alanında gelişmeler ve ilerlemeler olmuştur. Counts'a göre, bu durum olağanüstü güce sahip olan ve dünyayı hızla büyük toplum haline getiren bir medeniyetin yükselişine neden olacaktır. Modern teknolojinin, mevcut gelişme düzeyine uygun ve tam olarak kullanılmasıyla birlikte insanlar için bolluk çağı başlayacak ve herkesin hayatı güvence altına alacaktır. Ancak 20. yüzyılda yaşanan değişimlerle birlikte insanlar doğaya egemen olmaya çalışmış ve çağın itibarını elde etme arzusuna kapılmışlardır. Böylesi bir değişimle birlikte insanlar ve toplumlar zamanla şüphe ve karamsarlığa düşmüştür. Dolayısıyla dünyada yaşanan değişimler ve gerginlikler, toplumsal anlamda büyük krizleri yaratmıştır.

Sanayileşmeyle birlikte yeni toplum düzeninin gündeme getirdiği ve insanların çözmek zorunda kaldığı bir takım sorunlar ortaya çıkmıştır. Bu süreçte demokratik gelenek, ekonomik

güçlere başarılı bir saldırı düzenlemedikçe ve yürütemedikçe sorunlar daha da artacak ve sistem yıkılma durumuyla karşı karşıya gelecektir. Ona göre, demokrasinin ayakta kalması için yeni bir ekonomik temel aranmalı ve demokrasi bu ekonomik temele göre oluşturulmalıdır. Zira güvenli bir ekonomik temel olmadan özgürlük yalnızca bir kelimedir. Ekonomik olarak rahat bir yaşam sürdürdüğümüz müddetçe, ruhumuzu ve zihnimizi daha fazla özgürleştiririz. Böylesi bir toplumsal değişim içinde farklı kurumların varlığına ve işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kurumlardan biri eğitimidir ve eğitim sosyal düzene giden yolu açabilecek bir güce sahiptir. Ancak Counts'a göre, çağımızdaki çok az sayıda düşünür mevcut okulların sosyal düzene giden yolu açması gerektiğini savunmaktadır. Zira okullar muhafazakâr güçlerin pençesindedir ve bu güçler yaşanan çağa uygun fikirlerin ve kurumların kalıcı olmasına hizmet etmektedir. Çağımızda muhafazakâr güçlerin fikirlerini yıkmaya çalışan eğitim anlayışlarının ortaya çıktığını ve bu eğitim anlayışlarından birinin de ilerlemeci eğitim olduğunu vurgular. İlerlemeci eğitim, düşünürler açısından çağa uygun eğitim gibi gözükse de Counts'a göre eksiği ve yanlışları olan bir eğitim anlayışıdır. Çünkü ilerlemeci yaklaşım, liberal fikirli üst- orta sınıf üyelerinin bakış açılarına uygun olarak düzenlenmiştir. Bu sınıf için önemli olan ise kendilerinin ve çocuklarının çıkarlarıdır. Aşırı özgürlükçü savunucuların teorisine göre oluşturulan ilerlemeci eğitimde, öğretmenlerin çocukları şekillendirmesi gerektiği fikrinin reddedildiği ve çocuk hakları kavramının ön planda olduğu bir anlayış egemendir. Ona göre, ilerlemeci eğitim gerçek anlamda ilerici bir yapıya sahip olacaksa, kendini bu sınıfın etkisinden kurtarmalı ve çocuk merkezli bir okula güvenmemelidir.

Counts'a göre eğitim, toplumsal olaylarla doğrudan ve uyumlu bir şekilde karşı karşıya gelmeli, tüm katı gerçekliği içinde yaşamla yüzleşmeli, toplulukla doğal bir ilişki kurmalı, gerçekçi ve kapsamlı bir refah teorisi geliştirmelidir. Bu noktada eğitimcileri, modern Amerikan yaşamına uygun kültürel bir eğitim felsefesi yaratmaları ve ülkeyi yeni bir çağa yönlendirmeleri için uyarmaktadır. Zira eğitimciler, Amerikan eğitimini ve toplumunu değiştirme konusunda güçlü bir yeteneğe, bilgi ve deneyime sahiptirler. Counts, eğitimde yeni sosyal düzeni şekillendirecek, teknolojik ve sosyal bilgi alanlarını içerirken modern yaşamın gerçek problemlerine de yer verecek bir planın ve programın hazırlanması gerektiğini savunur. Hazırlanan program, Amerikan kültürünün ve değerlerinin dikkatli bir şekilde incelenmesinden sonra deneyimli gruplar tarafından geliştirilmeli ve yönetilmelidir. Program geliştirme sürecinde gruplar üzerinde herhangi bir baskı olmamalı ve derslerin içeriği noktasında baskı yapılmamalıdır. Geliştirilen programla birlikte yeni nesil toplumun bilgi, tutum ve eğilimlerini keşfetmeli ve aynı zamanda çağa uygun oluşturulan demokratik duyguları ve kültürel değerleri benimsemelidir. Böylelikle eğitim, toplumsal anlamda yaşanan değişimlere ve problemlere geçici çözümler üreten bir kurum olmaktan çıkıp, gerektiğinde toplumsal düzeni kökten değiştirebilecek bir kurum haline dönüşebilir.

KAYNAKÇA

- Chapman, J. C. & Counts, S. G. (1924). *Principles of Education*. Houghton-Mifflin Company.
- Counts, S. G. (1954). Freedom of Teaching in the Present Age of Fear and Anxiety. *Vital Speeches of the Day*, 20, 659-661
- Counts, S. G. (1952). *Education and American Civilization*. Bureau of Publications, Teachers College, Columbia University.
- Counts, S. G. (1946). *Education and the Promises of America*. The Macmillan Company.

- Counts, S. G. (1939). *The Schools can Teach Democracy*. The John Day Company.
- Counts, S. G. (1934). *The Social Foundations of Education*. Charles Scribner's Sons.
- Counts, S. G. (1932). *Dare the School Build a new Social Order?* The John Day Company.
- Counts, S. G. (1930). *The American Road to Culture: a Social Interpretation of Education in the United States*. The John Day Company.
- Counts, S. G. (1927). Who shall make the curriculum? *The School Review*, 35(5), 332-339
Published By: The University of Chicago Press.
- Counts, S. G. (1926). *The Senior High School Curriculum*. University of Chicago Press.
- Gutok, G. L. (2014). *Eğitime Felsefi ve İdeolojik Yaklaşımlar*. Ütopya Yayınevi.
- Hawley T. S., Hostetler, A. L., & Mooney, E. (2016). Reconstruction of the fables: The myth of education for democracy, social reconstruction and education for democratic citizenship. *Critical Education*, 7(4), 1-12.
<http://ojs.library.ubc.ca/index.php/criticaled/article/view/186116>